వినియోగహక్కు

E-mail:
viniyogahakku@gmail.com

viniyogahakku
www. viniyogahakku.com
consumers news website

ఎడిటర్–డివి. లక్ష్మీనారాయణ
సెల్ - 9948774542

ఫిబ్రవరి 2018 గుంటూరు

గుంటూరు జిల్లా వినియోగదారుల కోర్టులో 70 శాతం వినియోగదారుల విజయం

గుంటూరు జిల్లా వినియోగదారుల ఫోరంలో గడిచిన సంవత్సర కాలంలో 70 శాతం వినియోగదారులు విజయలక్ష్మి అనుగ్రహానికి పాత్రులయ్యారు.2017 జనవరి నుండి డిసెంబరు వరకు సంవత్సరకాలంలో మొత్తం 127 కొత్త కేసులు దాఖలుకాగా 173 పరిష్కార దిశగా పరుగులు తీసాయి.2016 జనవరి నాటికి 7కేసులు నిరీక్షణలో ఉండగా కొత్తవాటితో కలిపి ఇంకా 68 కేసులు తుది విచారణ కోసం నిరీక్షిస్తున్నాయి.

కాగా, తీర్పు వెలువడిన 173 కేసుల్లో దాదాపు 70 శాతం 124 కేసుల్లో వినియోగదారులు విజయపతాకం ఎగురవేసారు.49 కేసుల్లో అంటే 30 శాతం వివధ కారణాలతో అపజయం పాలయ్యారు. నెలవారి కేసుల పరిష్కార గణాంక వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి. జనవరిలో 7 కేసులు పరిష్కారంకాగా 4 కేసుల్లో వినియోగదారులకు విజయం లభించగా 3 కేసుల్లో అపజయం పాలయ్యారు.అలాగే ఫిబ్రవరిలో 9

బి.రామారావు ఫోరం అధ్యక్షులు

కేసులకుగాను6 కేసులు అనుకూలంగా తీర్పులు వెలువడగా 3 కేసులు వీగిపోయాయి. మార్చిలో 15 తీర్పులకుగాను 12 అనుకూలంగా 3 కేసులు వ్యతిరేకంగారాగా ఏప్రిల్‌లో 14 కి 8 అనుకూలంగా 6 వ్యతిరేకంగా, మే నెలలో 16కి 10 అనుకూలంగా 6 వ్యతిరేకంగా ,జూన్ నెలలో తీర్పు వెలువరించిన 12 కేసులు వినియోగదారుల అనుకూలంగా వచ్చాయి. జూలైలో 18కి గాను 14 అనుకూలంగా 4 వ్యతిరేకంగా ,ఆగస్టులో 20కి 13 అనుకూలంగా 7 వ్యతిరేకంగా, సెప్టెంబరులో 24 కి 17 అనుకూలంగా 7 వ్యతిరేకంగా, అక్టోబరులో 19కి 15 అనుకూలంగా ,నవంబరులో10కి7 అనుకూలంగా, డిసెంబరులో 9 కేసుల్లో తీర్పులు వెలువడగా 8 వినియోగదారులకు అనుకూలంగారాగా కేవలం ఒక్క కేసు వీగిపోయింది.

కాగా,ఫోరం ఆదేశాలు అమలు జరపని 34 మంది ప్రతివాదులకు ధిక్కారముల్ సేతువా అంటూ బెయిల్ ఇవ్వటానికి వీలులేని అరెస్టు వారెంటు (నాన్ బెయిలబుల్ వారెంటు) జారీచేసారు.దాంతో తత్వంబోధపడి ఫోరాన్ని శరణుజొచ్చిన 32 మందిపై వారెంట్లు రద్దుచేసారు. ఇంగా రెండు వారెంట్లు పెండింగులో ఉన్నాయి.అలాగే ఫోరం తీర్పు అమలు జరపని రెండు కేసుల్లో జప్తు (ఎటాచ్‌మెంట్) ఉత్తర్వు జారీ చేసారు.ఇక గడిచిన సంవత్సర కాలంలో పరిష్కారం అయిన 173 కేసులకుగాను మిగతా 2వ పేజీలో

జవాబుదారిలేని విచారణ సంస్థవెన్ను విరిచేదెలా?

రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వెంట్స్‌లో అవినీతి, ప్రజా, ప్రభుత్వ ధన దుర్వినియోగం ,నిర్లక్ష్యం తదితర రుగ్మతలు రూపుమాపటానికి లోగడ ఉమ్మడి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దశల వారిగా అవినీతి నిరోధక శాఖ, విజిలెన్స్ , ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్, లోకాయుక్త సంస్థ, రాష్ట్ర విజిలెన్స్ కమీషన్‌లను ఏర్పాటు చేసింది.ఇవికాక ఆయా చట్టాల క్రింద ఎర్పడిన వివధ ప్రభుత్వ శాఖలు, సంస్థల్లో అంతర్గతంగా నిఘా విభాగాలు ఎలాగు ఉంటాయి.ఈ విచారణా సంస్థలకు అధికారాలు , పరిధిలు ఆయా చట్టాల్లో స్పష్టంగానే ఉన్నాయి.ఒక్క ఏసిబి మినహా మిగతా మూడు దర్యాప్తు సంస్థలు విచారణ జరిపి కేవలం సిఫారసు చేయటానికే పరిమితం.ఏసిబి సైతం ట్రాప్,అక్రమ సంపాదన కేసుల్లో మినహా మిగతా అంశాల్లో శాఖాపరమైన చర్యలకు సిఫారసు చేస్తుంది.ఈ దర్యాప్తు సంస్థల సిఫారసులపై చర్యలు అనేది ప్రభుత్వాలపై ఆధారపడి ఉంటాయి.వనిభారం,అధికారాల, సిబ్బంది,ఆర్థిక వనరుల కొరత కారణంగా ఈ దర్యాప్తు సంస్థలు అక్రమాల,అవినీతి కేటుగాళ్ళను కనిపెట్టడంలో, కట్టడిచేయటంలో ఒక అడుగు ముందుకు, నాలుగు అడుగులు వెనక్కు వేస్తున్నాయి.ఉన్న కొద్దిపాటి అధికారాలు సైతం అటకెక్కించి , అవినీతితో సహజీవనం చేసే దర్యాప్తు అధికారులకు కొదవ లేదు. ఇలా అవినీతి అధికారం కలిసిపోయి ఈనాటి ఈభంధమేనాటిదో ఏనాడు పెనవేసి ముడివేసెనో మిగతా 2వ పేజీలో

సంపాదకీయం వినియోగదారుల ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయాలి

రాష్ట్రంలో వినియోగదారుల ఉద్యమం నానాటికి కనుమరుగైపోతోంది.వినియోగదారులలో చైతన్యం కలిగించటంతోపాటు వినియోగదారుల సంఘాలు సైతం వినియోగదారుల ఉద్యమంలో కీలక పాత్ర వహించేలా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు చేపట్టాల్సిన అవశరం ఉంది.ఉమ్మడి రాష్ట్రంగా ఉన్నపుడు 2010 వరకు రాష్ట్రంలో వినియాగదారుల ఉద్యమం కొంత వరకు క్రియాశీలకంగానే ఉంది.అయితే రాష్ట్ర విభజన సందర్భంగా ఇతర భాద్యతలు నెరవేర్చటంలో తలమునకలైఉన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వినియోగదారుల ఉద్యమంపట్ల తగు శ్రద్ధ తీసుకోలేకపోతోంది.ఉమ్మడి రాష్ట్రంగా ఉన్నకాలంలో రాష్ట్ర,జిల్లా,మండల స్థాయిలో వినియోగదారుల హక్కుల పరిరక్షణ మండలి,ఆహార సలహా సంఘాలు,ధరల నియంత్రణ కమిటిలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్వాహణలో కొనసాగాయి.వాటిలో అనధికార సభ్యులుగా వినియోగదారుల సంఘాల ప్రతినిధులు తప్పనిసరిగా ఉండేవారు.దాంతో వినియోగదారుల ఉద్యమం కొంతవరకు చురుగ్గా ఉండేది.ప్రస్తుతం ఆయా కమిటిలు వినిమయ సంఘాలతో పూర్తిస్థాయిలో ఏర్పాటుచేసి అవి క్రియాశీలకంగా పనిచేసేలా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు చేపట్టాల్సిఉంది.అలాగే కొన్ని ప్రభుత్వ శాఖలు,సంస్థలు అంతర్గతంగా వినియోగదారుల సమస్యల పరిస్కార వేదికలు ఏర్పాటు చేసాయి.ఉదాహరణకి విద్యుత్ సంస్థలు నెలకి ఒక పర్యాయం విద్యుత్ అదాలత్ నిర్వహించి సమస్యల పరిస్కారానికి కృషి చేస్తున్నాయి. సేవాలోపాల నివారణకి,పరిహారం కోసం వినియోగదారులు విద్యుత్ ఫోరాన్ని ఆశ్రయించవచ్చు.అవసరమైతే విద్యుత్ అంబుడ్స్‌మన్‌కి అప్పీలు సైతం చేయవచ్చు.అలాగే మున్సిపాలిటిలలో ప్రతిసోమ వారం సమస్యల పరిస్కార దినోత్సవం నిర్వహిస్తున్నారు. బియస్‌యన్‌ఎల్ అదాలత్‌లు నిర్వహిస్తుండగా,ఆర్‌టిసి సైతం వారానికి ఒకరోజు టెలిఫోన్‌ద్వారా సమస్యలు నమోదుచేసుకుని పరిస్కారం చేస్తున్నారు.అయితే అవి అనేక చోట్ల సత్ఫలితాలనిస్తుండగా కొన్నిచోట్ల మొక్కుబితంతుగా కొనసాగుతున్నాయి. ఇక తూనికలు కొలతల శాఖ,ఔషధ నియంత్రణ శాఖ,పౌర సరఫరాల శాఖ,రైల్వే శాఖ తదితర ప్రభుత్వ శాఖలు వినియోగదారుల మొర ఆలకించే వేదికలేమి ఏర్పాటు చేయలేదు.ఈ శాఖలు సైతం కనీసం నెలకి ఒక పర్యాయం అయినాగాని వినియోగదారులతో సమావేశం అవటంగాని ఫోన్ ద్వారా అయినాగాని సమయం కేటాయించి సమస్యల పరిస్కారానికి కృషిచేయాల్సిఉంది.వినియోగదారులకి సంభంధించి ప్రభుత్వ శాఖలు,సంస్థల్లో సిబ్బంది,అధికారుల కొరత తీవ్రంగా ఉంది,ఈ కారణంగా చట్టాల అమలు మొక్కుబడి తంతుగా కొనసాగుతోంది.అందువలన ముందుగా సిబ్బంది కొరత లేకుండా నియామకాలు చేపట్టాలి.అలాగే లోగడ సేవాభావంతో బాగా పనిచేసే వినియోగదారుల సంఘాలకు బహుమతులు అందజేసేవారు.అలాగే చైతన్య కార్యక్రమాల ఖర్చుల నిమిత్తం ప్రభుత్వం నిధులు సమకూర్చింది.కాబట్టి మరల ఈ రెండు పునరుద్ధరించి ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో వినియోగదారుల ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయాల్సిన అవశరం ఎంతైనా ఉంది.

వినియోగదారుల కోర్టులో......

1వ పేజీ తరువాయి

చట్ట ఆశయానికి అనుగుణంగా చట్టంలో నిర్దేశించిన కాలపరిమితి 90 రోజులలో 36 కేసులు పరిస్కారం అయినాయి.150 రోజుల్లో 13 కేసులు పరిస్కారంకాగా 6 నెలలుదాటి 124 కేసులు పరిస్కారం అయినాయి. వినియోగదారులకు చట్టానికి అనుగుణంగా పెద్ద మొత్తంలో పరిహారాలు లభిస్తున్నాయి.

కాగా,ప్రారంభం నుండి డిసెంబరు 1998 నుండి జనవరి 2017 వరకు మొత్తం 11009 కేసులు దాఖలు కాగా 10872 ఫిర్యాదులు పరిస్కారం అయినాయి.ఇంకా 137 కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి. 2006 సంవత్సరంలో అత్యధికంగా 1163 కేసులు దాఖలు అయినాయి.

తదుపరి1991 సంవత్సరంలో 927 కేసులు, 1994లో 729 కేసులు,1993లో 706 చొప్పున కేసులు దాఖలు అయినాయి.అత్యంత తక్కువ సంఖ్యలో 2013 సంవత్సరంలో కేవలం 92 కేసులు మాత్రమే దాఖలు అయినాయి.2014 సంవత్సరం నుండి సంవత్సర కాలందాటి పెండింగులో ఉన్న కేసులు ఉన్నాయి.2014లో 3 కేసులు,2015లో 16, 2016 సంవత్సరంలో 106 కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి.

కాగా ఫోరం అధ్యక్షులుగా నవంబరు 2016లో భాద్యతలు స్వీకరించిన బి.రామారావు,మహిళా సభ్యురాలు టి.సునీతతో కూడిన ద్విసభ్య బెంచి విచారణా ప్రక్రియ వేగవంతంచేసి చట్ట ఆశయానికి అనుగుణంగా త్వరితిగతిన తీర్పులు వెలువడేలా కృషిచేస్తున్నారు.

జవాబుదారిలేని...

1వ పేజీ తరువాయి

చెట్టావటాలేసుకుని తిరగటంతో ఎన్నో వ్యయ ప్రయాసలకోర్చి రికార్డు పూర్వక ఆధారాలతో ఫిర్యాదు చేసిన ఫిర్యాదుదారులు వెట్టివాళ్ళ జాబితాలో చేరిపోతున్నారు.అంతేకాక ప్రతీకార చర్యలకు సైతం గురవుతుంటారు.కంచే చేనుమేసిన చందంగా ఉంటోంది అవినీతిపై దర్యాప్తుచేసే కొన్ని సంస్థల నిర్వాకం.25 సంవత్సరాల క్రితం రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వెంట్లపై దాఖలైయ్యే అవినీతి ,అధికార దుర్వినియోగం, నిర్లక్ష్యం,చట్టాల ఉల్లంఘన తదితర ఆరోపణలపై విచారణ జరిపి తగు చర్యలు సిఫారసు చేసేనిమిత్తం ఏర్పాటు చేసిన ఒక దర్యాప్తు సంస్థ ప్రారంభంలో కొన్ని సంవత్సరాలు అద్భుత పనితీరు కనపరచగా , తద్విరుద్ధంగా గత 15 సం'వత్సరాలుగా ఆ సంస్థ విచారణ పేరుతో ఆశయాలను గాలికివదిలేసి అక్రమ వసూళ్ల దుకాణం తెరచింది.గడచిన 15 సంవత్సరాల కాలంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కోట్లాది రూపాయల కుంభకోణాలు, అక్రమాలు , అవినీతి సంఘటనలు చోటుచేసుకున్నాయి.కాని వీటిని కనిపెట్టి నిరోధించాల్సిన భాద్యత కలిగిన ఆ దర్యాప్తు సంస్థ చెప్పుకోటానికి తనకి తానుగా చేసింది ఏమిలేకపోగా మిగతా 4వ పేజీలో

జనరిక్ మందులు తెలుసుకోవాల్సిన కొన్ని వాస్తవాలు

- డాక్టర్,టి. సేవకుమార్ , జనరిక్ ఫార్మశి, 2/1 బ్రాడీపేట, గుంటూరు - 2.

ఇటీవల కాలంలో దేశవ్యాప్తంగా జనరిక్ మందులపై ప్రజల్లో అవగాహన పెరుగుతోంది. మెడికల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎం.సి.ఐ) దేశంలోని వైద్యులందరు ప్రిస్కిప్షన్‌లో జనరిక్ మందుల పేర్లనే రాయలని ఆదేశించింది. మన రాష్ట్రంలో ఔషధ నియంత్రణ శాఖ, ఉన్నతాధికారి ఆర్ ఉదయభాన్కర్, ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారి జె. శ్యామలరావుల ` కృషి ఫలితంగా జనరిక్ మందులు ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చాయి. ఇవ్వుడు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వందకుపైగా ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు సంస్థలు జనరిక్ మందు షావులను నిర్వహిస్తూ అతి తక్కువ ధరలకే ప్రాణాధార జనరిక్ మందులను అందిస్తున్నాయి. జనరిక్ మందులపై ప్రజలు శాస్త్రీయ అవగాహన పెంచుకొని, అపోహాలను తొలగించుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా వుంది.

ప్రతి మందుకు శాస్త్రీయ నామం లేదా మూల ఔషధం పేరు ఒకటి వుంటుంది. దీనినే "జనరిక్ నేమ్" గా పేర్కొంటారు. ఉదాహరణకు జ్వరానికి, నొప్పులకు వాడే "పారాసిటిమాల్" అనేది జనరిక్ నేమ్. అయితే జనరిక్ నేమ్ పారాసిటిమాల్‌గా గల మందును ఫార్మస్యూటికల్ కంపెనీలు మెటాసిన్, క్రోసిన్ వంటి పేర్లతో అమ్ముచున్నాయి. ఈ పేర్లనే బ్రాండ్ నేమ్‌లుగా పేర్కొంటారు. ఈ పేర్లతోనే మార్కెటింగ్ చేస్తారు. అందువల్లనే ఆ మందుల జనరిక్ నేమ్‌లు చాలామందికి తెలియవు. కనుకనే ఇప్పుడు ప్రజల్లో జనరిక్ మందులపై అవగాహన కల్పించవలసిన అవసరం ఏర్పడింది.

ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం, పరిశోధనలు చేసి మందు కనుగొన్న కంపెనీకి 20 సంవత్సరాల వరకు పేటెంట్ హక్కు వుంటుంది. ఈ 20 సంవత్సరాల కాలంలో ఆ మందును మరో కంపెనీ తయారు చేయకూడదు. ఆ 20 సంవత్సరాల గడువు తీరాక, ఆమందును ఏ కంపెనీ అయినా తయారు చేయవచ్చును. ముందు అ మందును కనుగొన్న కంపెనీయే జనరిక్ పేరుతో ఆ మందును తయారు చేస్తుంది. అనేక ఇతర కంపెనీలూ తయారు చేసి అమ్ముతున్నాయి.

మందుల ప్యాకింగ్ స్ట్రిప్‌లపై ప్రింట్ చేసే పేరులోనే తేడాలు కాని, నాణ్యత విషయంలో ఎలాంటి తేడాలు వుండవు. జనరిక్ మందులు, బ్రాండెడ్ మందులు ఒకే విధమైన నాణ్యతా ప్రమాణాల పరీక్షలను ఎదుర్కొని మార్కెట్‌లోకి వస్తాయి. ఇప్పటికే జనరిక్ మందుల వినియోగం ద్వారా లక్షలాదిమంది ప్రజలు లబ్ధి పొందుతున్నారు. జనరిక్ మందులు వాడడం ద్వారా బి.పి, షుగరు బాధితులు నెలనెలా మందుల ఖర్చులను 60 నుండి 80 శాతం వరకు తగ్గించుకోగలుగుతున్నారు.

బ్రాండెడ్ మందుల ధరలు అధికంగా వుంటాయి. ఎందుకంటే.. ఆ మందు పరిశోధనలకు అయిన ఖర్చుతోపాటు తయారు చేయడానికి అయ్యే ఖర్చు, పేటెంట్ హక్కు పొందేందుకు అయ్యే ఖర్చు, ప్రచార ఖర్చు, వివిధ రకాల వన్నులతో పాటు, లాభాలను గరిష్టంగా వేసుకోవడం వల్ల ధర ఎక్కువగా వుంటోంది. జనరిక్ మందులకు ఈ అదనపు ఖర్చులు ఉండవు. అందువల్ల ధర అతి తక్కువగా వుంటుంది.

జనరిక్ మందుల ధరలు... బ్రాండెడ్ మందుల ధరలతో పోల్చితే 40 నుండి 80 శాతం తక్కువగా వుండడం వల్ల ప్రజలు ఎక్కువగా అపోహలకు గురి అవుతున్నారు. జనరిక్ మందుల పనిచేయవని, అందులో తగిన మోతాదులో మందు వుండదని. తగిన నాణ్యతా, సాంకేతిక ప్రమాణాలు పాటించరని అందువల్లనే జనరిక్ మందులు తక్కువ ధరలకు లభిస్తాయని దుష్ప్రచారం జరుగుతోంది. రు 5/- ఖరీదు చేసే మందును 50 పైసలకే ఎలా యిస్తారు ? అంత చవక్కా ఎలా లభ్యమవుతాయి ? అని ప్రజల్ని తప్పు దారి పట్టించే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. మరణిస్తే.. ఆరడుగుల స్థలం తప్ప మరేమి అవసరం లేని... అక్కరకూ రాని.. ఈ మనిషే ధనార్జన కోసం.. ప్రాణాల్ని నిలిపే మందుల విషయంలో కూడా వెనుక ముందు ఆలోచించకుండా ఎంతకైనా తెగిస్తారనడానికి వేరే ఉదాహరణ అవసరం లేదు. జనరిక్ మందులపై అనేక ఫార్మశీ కళాశాలల్లో యిప్పటి వరకు 270 మందులపై పరిశోధనలు జరిగాయి. అన్ని పరిశోధనలు, విశ్లేషణలు, జనరిక్ మందులు నాణ్యమైనవేనని తేల్చాయి.

ప్రభుత్వం జనరిక్ మందులను ప్రోత్సహిస్తోంది. అన్ని ప్రభుత్వ అసుపత్రులలో జనరిక్ ఫార్మశీలను ఏర్పాటు చేస్తోంది. ప్రైవేటు రంగంలో కూడా అనేక షాపులు ప్రారంభమవుతున్నాయి. ప్రతి పట్టణంలో జనరిక్ ఫార్మశీలు ప్రారంభించవలసిన అవసరం వుంది. ఇందుకు స్వచ్ఛంద సంస్థలు ముందుకు రావాలి. ఈ నేపధ్యంలోనే సర్వీస్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ ప్రజా ప్రయోజనార్థం బ్రాడీపేట, కొత్తపేటలలో జనరిక్ ఫార్మశి, క్లినిక్‌లను ఏర్పాటు చేసింది. వినియోగించుకోమని ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేస్తోంది

వార్తా పత్రికలు వాటికవే రుజువులుగా చెల్లవు

మద్రాసు హైకోర్టు తీర్పు 2015 ,సిఅర్ఐ ఎల్‌జె 4917 (రిట్ పిటిషన్ నంబరు-14215/2015 తీర్పు తేదీ 6-5-2015) ప్రకారం వార్తా పత్రికలలో ప్రచురించిన వార్తలు భారత సాక్షాధారాల చట్టం సెక్షన్ 78(2) ప్రకారం రుజువుగా పనికిరావు. ప్రచురించిన వార్తలు యధార్థాలని ఇతరత్రా ఆధారాలతో నిరూపించాలి.

జవాబుదారిలేని...

2వ పేజీ తరువాయి

భాధ్యత కలిగిన పౌరులు ఇచ్చిన ఆధారాలు సైతం విచారణ జరిపి నిగ్గతేల్చలేక చతికిలవడింది. అరటిపండు వొలిచి నోట్లో పెట్టినాగాని మింగలేని తీవ్ర అనారోగ్యంతో కునారిల్లుతోంది. అటువంటి నష్టజాతక, అసమర్ధ సంస్ధ ఊరికే ఉండకుండా అల్పమైన, హాస్యాస్పద,తన వరిధి, లోలేని ప్రయివేటు వ్యక్తులపై,అంశలపై సంవత్సరాల తరబడి అర్ధంపర్ధంలేని విచారణలతో కాలక్షేవం చేస్తుంది.ఏ రుగ్మతలు నిర్మూలించటానికి ఆ సంస్ధను ఏర్పాటు చేసారో అవే రుగ్మతలతో చిందులేస్తోంది.ఎంతో ఉన్నత ఆశయంతో , ఎందరో మహోన్నతులు పనిచేసిన ఆసంస్ధ పరువు , ప్రతిష్ఠలు నేలకంటా దిగజారాయి.ఆ సంస్ధ పెద్దలలో వేళ్ళూనుకు పోయిన అవినీతి , వరాకాష్టకు చేరిన అధికార దుర్వినియోగం, చట్టంలో భాధ్యత, జవాబుదారి లేకపోవటం, వాళ్ళ అరాచకాలను అరికట్టటానికి తేలికపాటి విధివిధానాలు లేకపోవటం. , కనీసం వారి అక్రమాలు నిరూపించాలన్నా అది చాలా ఖరీదైన వ్యవహారంగా మారటంతో ఆ సంస్ద నేరాలకు నిలయంగా మారింది.అవినీతి నేరగాళ్ళను ప్రోత్సహించే , రాటు తేలిన అవనీతి నేరగాళ్ళను తయారుచేసే కార్ఖానాగా తయారయ్యింది. అవినీతి జరిగినట్లు గోతాలతో రికార్డు పూర్వక ఆధారాలు ఫిర్యాదుదారులు అందజేసినాగాని దృతరాష్ట్రుని పాత్ర పోషించే ఆ సంస్థ పెద్దలు అల్పమైన, హాస్యాస్పదమైన, తన వరిధిలోలేని, నిరాధార, తప్పుడు ఫిర్యాదులపై మాత్రం సంవత్సరాల తరబడి విచారణ సాగదీస్తు గిట్టనివారిని వేధించటంలో దిట్టగా, ఆ సంస్థ పెద్దలు డాక్టరేట్ పుచ్చుకున్నారు.

చట్ట ప్రకారం ఎట్టి పరిస్తితిలో 6 నెలలకు ఏ విచారణ అయినా పొడిగించటానికి వీలులేని పరిస్తితిలో ఏమిలేనచోట సూన్యంలో 5 సంవత్సరాల కాలం విచారణ సాగదీసి చివరికి కొండను తవ్వి ఎలుకను ఎలుకను సైతం పట్టుకోలేక ఆ సంస్ద పెద్దలు ఫిర్యాది ఆరోవణలలో నిజం లేదని వళ్ళు ఇకిలించుకుంటూ కేసుకి హారతిచ్చారు.అవినీతిపై విచారణ జరపాల్సిన సదరు సంస్ధ పెద్దల నిర్వాకం యధాతధంగా చెవితే ఒకప్పుడు ఆ సంస్ధకు ఉన్న గౌరవానికి, పేరు ప్రతిష్మలకు భంగం కలగవచ్చు.అందువలన విషయం మార్చిచెపితే బాగుంటుంది.ఆ సంస్థ జరిపిన విచారణ ఈ తరహాలో ఉంది.

తప్పుడు పిటిషన్లు పెట్టి అధికార, అనధికారులను బ్లాక్‌మేయిల్‌చేసి అయినకాడికి డబ్బు గుంజుకునే ఒక చిల్లర నేరగాడు దురదృష్టవశాత్తు దృష్టి కోల్పోయిన ఒక అభాగ్యునిపై ప్రభుత్వ వశువుల డాక్టరుకి ఫిర్యాదు చేసాడు.సదరు వ్యక్తి రోడ్డు ప్రక్కన కూర్చుని అందరి వైపు చూస్తున్నాడని, అతని చూపులో నేరపూరిత ఆలోచనలు దాగి ఉన్నాయని పేర్కొన్నాడు.దాంతో పశు వైద్యుడు గుడ్డివానిపై , అతని చూపులపై 5 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ విచారణ జరిపారు.అందులో భాగంగా అతని కళ్ళు పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వ సాధారణ వైద్యశాల కాంపౌండర్‌ని ఆదేశించారు.మేధావి అయిన సదరు కాంపౌండరు గుడ్డివానిపై తగు చర్యలు తీసుకోమని ఆర్.టి.సి కండక్టరుని ఆదేశించారు.దాంతో గుడ్డివాని ప్రవర్తన, వైద్య పరమైన అంశాలపై తనను విచారణ జరపమనటం ఏమిటో అర్ధంకాక పెద్దవాళ్ళతో ఎందుకొచ్చిన గొడవని భావించి విచారణ జరిపి నివేదిక అందజేసారు. ఆ నివేదికలో ఆరోపణలు ఎదుర్కొన్న వ్యక్తికి కొన్ని సంవత్సరాలుగా కంటి చూపులేదని,సదరు కళ్ళులేని కబోది ఎటుచూసినా, కళ్ళుమూసున్నాగాని జరిగే అనర్ధాలు ఏమిలేదని, అలాగే ఫిర్యాదు చేసిన వ్యక్తి తప్పుడు ఆరోవణలు చేయటం చేయితిరిగిన వండితుడని పేర్కొన్నారు.దాంతో పెద్ద కాంపౌండరు గుడ్డివానిపై తగు చర్యలు తీసుకోవాలని జూనియర్ కాంపౌండరు కు మరొక ఆదేశం జారిచేసారు.దాంతో చిన్న కాంపౌండర్ విచారణ జరిపి చూపు కనపడక పోయినాగాని కనుగ్రుడ్లు ఉండబట్టేకదా ఆరోపణలు వస్తున్నాయని భావించి తనే చిన్న సర్జరీచేసి కనుగ్రుడ్లు రెండు పీకివేసి చక్కగా దూదిపెట్టి ఆమేరకు పెద్దసారు వాళ్ళకు నివేదిక పంపారు.ఆ నివేదిక పశు వైద్యునిక చేరింది.దాంతో సంతృప్తి చెందిన పశు వైద్యుడు కేసు ముగిస్తూ ఉత్తర్వు జారీచేసారు.ఈ వ్యవహారంలో పరిశీలించాల్సిన అంశాలు ఏమిటంటే ...ఆరోవణలు ఎదుర్కొన్న వ్యక్తి గుడ్డివాడని తెలిసి చిల్లర నేరగాడు తప్పుడు, హాస్యాస్పద ఫిర్యాదుచేయటం, ఫిర్యాది తప్పుడు ఫిర్యాదులు చేయటంలో నిపుణుడని తెలిసికూడ తనకు సంభంధంలేకపోయినాగాని పశు వైద్యుడు గుడ్డివానిపై విచారణకు పెద్ద కాంపౌండర్‌ని, ఆదేశించటం, పెద కాంపౌండర్ ఆర్‌టిసి కండక్టరుని,చిన కాంపౌండర్‌ని విచారణ చేయుమని ఆదేశించటం,చిన కాంపౌండర్ అర్హతలేకపోయినాగాని సర్జరిచేసి కనుగ్రుడ్లు పెరికివేసి నివేదిక పంపటం,దానిని పెద కాంపౌండరు, పశు వైద్యుడు ఆమోదించటం ఒకదానితో ఒకటి సంభంధవే లేదు.ఎక్కడికక్కడ తీవ్ర నిర్లక్ష్యం, అధికార దుర్వినియోగం, అరాచకం కనపడుతోందేకాని, చట్ట బద్దత అనేది భూతద్దంతో వెదికినాగాని కనపడుదు. ఇలాంటి విచారణ,అరాచకం ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా చట్టబద్ధ సంస్థలు చేస్తాయా‘? ఇది ఇలాఉండగా జరిగిన అన్యాయాన్ని వివరిస్తూ గుడ్డివాడు రాష్ట్ర మానవ హక్కుల కమీషనకు ఫిర్యాదు చేసారు.కమీషన్ వారు కోర్టుని ఆశ్రయించమని ఉచిత సలహాఇచ్చి త్రోసివుచ్చారు.అయినా పట్టువదలని విక్రమార్కునివలే బాధితుడు నీ విధులు ఏమిటి? నువ్వు చేస్తున్నదేమిటి వివరించమని సమాచార హక్కు చట్టం క్రింద పశు వైద్యునికి దరఖాస్తు చేసారు.తన చర్యలు సమాచార చట్టం పరిధిలోకి రావని తిరస్కరించారు.దానిపై రాష్ట్ర సమాచార కమీషన్‌కు ఫిర్యాదు చేయగా అతనికంటే ఘనుడు అచంట మల్లన్న , అన్న చందంగా అర్జిదారు నిభంధనల గురించి సమాచారం కోరాడు చట్ట పరిధిలోకి రాదని తిరస్కరించారు. నిభంధనల గురించి సంభంధిత చట్టంలో చూసి తెలుసుకోమని సమాచార కమీషనర్ కోరని సలహాఇచ్చారు.పశు వైద్యుని తలతిక్కపనులకు అనుగుణంగా చట్టంలో ఎలాంటి నిభంధనలు లేవని అందువలన సమాచార కోరానని అర్జిదారు తెలిపినాగాని కమీషనర్ నిర్ద్వంధంగా తిరస్కరించారు.అంటే పెద్దలు చేసే నేరాలకు తోటి పెద్దలు ఒకరికి ఒకరు ఎలా ఎలా సహకరించుకుంటారో ఈ సంఘటన రుజువు చేస్తోంది.రాజ్యాంగ బద్ధ సంస్ధలు విఫలమయితే అరాచకమే రాజ్యమేలుతుంది.రాక్షస రాజ్యంలో ఆ గుడ్డివాని పరిస్తితి ఏమిటి? కనుపాప కరవైన కనులెందుకు ,దొరలంతా దొంగలైతే చట్టాలెందుకు? కలాల మీభాధ రగిలేందుకా బ్రతుకిందుకా , అని పాడుకోవటం గుడ్డివాని వంతైంది.